

**Tentamen i SF1649 Vektoranalys och komplexa funktioner
för CELTE 2011–05–23, kl. 14.00–19.00.**

- Hjälpmedel: Handboken BETA.
- Du som har fått godkänt på kontrollskrivning i (där $i = 1, 2, 3$) får automatiskt full poäng på tal i .
- Betygsgränser: 24–26 poäng ger betyget A, 21–23 poäng ger betyget B, 18–20 poäng ger betyget C, 15–17 poäng ger betyget D och 12–14 poäng ger betyget E.
- Om du har fått 11 poäng så får du betyget Fx och har då möjlighet att göra en kompletteringstentamen. Kontakta Olle i så fall. Mindre än 11 poäng ger betyget F = underkänt.
- **Samtliga behandlade uppgifter skall förses med utförliga och tydliga lösningar! Bristande läsbarhet medför poängavdrag!!**

1. Låt $\mathbf{r} = (x_1, x_2, x_3)$ vara Ortsvektorn, $r = |\mathbf{r}|$, och låt λ vara en positiv konstant. Beräkna

(a) $\operatorname{div}(r^\lambda \mathbf{r})$, (1p)

(b) $\operatorname{rot}(r^\lambda \mathbf{r})$, (1p)

(c) $\operatorname{rot}(\boldsymbol{\omega} \times \mathbf{r})$, där $\boldsymbol{\omega}$ är en konstant vektor. (1p)

2. Låt Σ vara cylindern $\{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x^2 + y^2 = 2ax, 0 \leq z \leq b\}$, där a och b är positiva tal, och låt $\mathbf{F} = (x, \cos(z^2), e^z)$. Beräkna flödesintegralen

$$\mathcal{I} = \iint_{\Sigma} \mathbf{F} \cdot \hat{\mathbf{n}} \, dS,$$

där enhetsnormalen $\hat{\mathbf{n}}$ pekar ut från cylinderns mittlinje. (3p)

3. Visa först att

$$w = \sin z \iff z = -i \log(iw + (1 - w^2)^{1/2})$$

genom att lösa ut z ur ekvationen $w = \sin z$ (snarare än att läsa innantill i BETA), och ange sedan *alla* lösningarna till ekvationen $\sin z = 10$ på formen $a + ib$. (3p)

4. (a) Härled formeln

$$\nabla \cdot (\mathbf{F} \times \mathbf{G}) = (\nabla \times \mathbf{F}) \cdot \mathbf{G} - \mathbf{F} \cdot (\nabla \times \mathbf{G}). \quad (2p)$$

(b) Partiella integrationen i envariabeln säger att

$$\int_a^b \frac{df}{dx} \cdot g \, dx = [f \cdot g]_a^b - \int_a^b f \cdot \frac{dg}{dx} \, dx.$$

Visa följande variant i 3 dimensioner:

$$\iiint_{\Omega} \operatorname{rot} \mathbf{F} \cdot \mathbf{G} \, dV = \iint_{\partial\Omega} (\mathbf{F} \times \mathbf{G}) \cdot \hat{\mathbf{n}} \, dS + \iiint_{\Omega} \mathbf{F} \cdot \operatorname{rot} \mathbf{G} \, dV. \quad (1p)$$

5. Låt $\mathcal{C}$ vara en cirkel med radien R i planet

$$\{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : 2x + y + 2z = 7\},$$

och låt $\mathbf{F} = (-z, x, y)$. Beräkna linjeintegralen

$$\oint_{\mathcal{C}} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r},$$

där omloppsriktningen är godtycklig (så att man får två värden).

LEDNING: Stokes! (3p)

6. Vektorfältet $\mathbf{F}$ uttrycks i sfäriska koordinater genom

$$\mathbf{F} = \frac{\cos \theta}{r^2} \mathbf{e}_r \quad \text{då } r \neq 0.$$

Låt Ω vara en kropp i $\mathbb{R}^3$. Beräkna det totala flödet av $\mathbf{F}$ ut genom randytan $\partial\Omega$ då

(a) origo ligger utanför Ω , (2p)

(b) origo är en inre punkt i Ω . (2p)

7. Bestäm bilden av cirkelskivan $\{z \in \mathbb{C}: |z - 2| < 1\}$ under följande avbildningar:

(a) $w = 3iz$, (1p)

(b) $w = (z - 2)/(z - 1)$, (1p)

(c) $w = 1/z$. (1p)

8. Bestäm en reell funktion $\phi(x, y)$, definierad på den slutna enhetsskivan $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2: x^2 + y^2 \leq 1\}$, som uppfyller Laplaces ekvation i det inre:

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0 \quad \text{då } x^2 + y^2 < 1,$$

och som på randcirkeln $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2: x^2 + y^2 = 1\}$ antar följande värden:

$$\phi = \begin{cases} 1 & \text{då } x > 0, y > 0, \\ 2 & \text{då } x < 0, y > 0, \\ 0 & \text{då } y < 0. \end{cases}$$

Kontrollera sedan att din lösning $\phi(x, y)$ verkligen uppfyller randvillkoren. (4p)

Lycka till!
Olle.